

Zásady bezpečnosti práce na táboře – školení vedoucích

Bezpečnost – poučte děti opakovaně, např. před odchodem na koupaliště!

Akce v terénu, noční akce, přesuny

Akce v terénu

- přesně vymezit prostor, délku trvání, místo srazu, svolávací signál, podrobně vysvětlit pravidla a poučit o rizicích terénu
- vyhýbat se rizikovému a zejména vedoucím nedostatečně známému terénu
- vzít v úvahu charakter terénu a fyzickou připravenost účastníků, nezařazovat fyzicky náročné akce bezprostředně po hlavním jídle

Noční akce

- noční hry pouze v bezpečném terénu (podrobně prohlédnout za světla), který děti znají, a je jasně ohraničen
- stanovit postup v případě zabloudění - dezorientace
- u tras zajistit četné kontroly vedoucích
- dbát na dodržování dostatečného odpočinku po akci
- ZÁKAZ nočních her ve městě, v osídlených oblastech dodržovat noční klid

Přesuny

Pěšky

- seznámit se směrem a cílem pochodu, dát instrukce pro případ zabloudění, čekat na opozdilce
- dbát, aby nebyly překročeny zátěžové normy
- při přechodu překážek (potok), padlý kmen poskytnout dětem pomoc
- při snížené viditelnosti udržovat stálý kontakt se všemi
- na veřejné komunikaci zásadně po levé krajnici, nebo po chodníku
- vozovku přecházet vždy kolmo, nejlépe po přechodu
- provádět kontrolu při přecházení vozovky, ZASTAVIT PROVOZ

Veřejné dopravní prostředky

- kromě podrobně vypsání zamýšleného spoje zjistit další spojení pro případ zmeškání
- při čekání na autobus nehrát pohybové hry
- vedoucí nastupuje a vystupuje jako poslední, kontroluje, aby nikde nezůstaly děti ani věci, další vedoucí nebo zástupce nastupuje a vystupuje první, vyhledá volné místo a pomůže zorganizovat děti
- dodržovat přepravní řády

Koupání

- plavčík nepřebírá zodpovědnost za vaši skupinu
- musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti a plaveckým schopnostem
- pouze za dohledu plnoleté osoby, která umí poskytnout záchranu tonoucímu
- koupat se děti smějí **nejdříve** 1 hodinu po hlavním jídle nebo intenzivním cvičení, pozor na přehřátí po přesunu na koupaliště; nutná alespoň 15minutová pauza
- do vody po skupinách o maximálně deseti dětech, které na sebe ve dvojicích navzájem dávají pozor
- do vody nevstupovat naráz, postupně se osmělit
- pokud se nekoná na veřejném koupališti, musí být místo prověřeno a posouzeno vedoucím – potok
- pro neplavce musí být zřetelně vyhrazený prostor, příp. musí mít vesty
- koupání a potápění je zakázáno na velkých řekách do 100 m od mostů, přístavišť a přístavů, v trasách přívozu apod., dále v požárních nádržích, lomech, chovných rybnících, nádržích pro odběr pitné vody a v ochranných pásmech vodního zdroje, není-li na místě uvedeno jinak
- **ZÁKAZ SKÁKÁNÍ DO VODY mimo vyhrazená místa**

Elektrický proud, bouřka

Elektrický proud

- zákaz manipulace dětí s elektrickými zařízeními, používání spotřebičů přiměřeně věku a zkušenostem, pouze v souladu s návodem výrobce
- vědět, kde je v objektu umístěn hlavní vypínač (jistič)
- **nelézt na sloupy, nedotýkat se drátů (byť na zem spadlých), nepouštět draky v blízkosti elektrického vedení**
- **nedotýkat se osoby zasažené el. proudem**, není-li vyproštěna z elektrického obvodu – nejprve vypnout proud, ev. použít izolaci (plast, dřevo)
- znát zásady poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem
- všechna elektrická zařízení musí být pravidelně kontrolována a evidována (zajišťuje majitel, resp. provozovatel objektu)

Bouřka

- pokud vás zastihne bouřka v přírodě, vyhnout se otevřeným pláním, vrcholům, osamělým stromům, vodním plochám, úkrytu před skalním převisem, kovovým předmětům (stanové tyče, jízdní kolo)
- velké nebezpečí zásahu bleskem hrozí při koupání a vodních sportech
- naopak relativně bezpečné je hledat úkryt v údolí a v lese (pozor na padající větve, stromy), vyhledat co nejnižší místo a sednout si na izolační vrstvu (karimatka, batoh), nedržet se za ruce; bez izolační vrstvy dřepnout
- při nutném přesunu se pohybovat pomalu, zvolna, dělat krátké kroky
- v budově není bezpečné stát u hromosvodu a kovových vedení (ústřední topení, vodovodní trubky), je dobré uzavřít okna a dveře, případně odpojit elektrické spotřebiče

Práce s náradím

- práci přidělovat s ohledem na věk a schopnosti jedince, před prací poučit o správném a bezpečném zacházení s daným nástrojem
- pracovat na určeném místě, na dostatečném prostoru, dodržovat pokyny, za přítomnosti odpovědné osoby, k dispozici lékárnička
- používat pouze náradí **bez vad** (pozor na uvolněné násady), pouze k účelu, ke kterému jsou určeny
- náradí podávat ostřím k zemi, po práci bezpečně uložit na určené místo
- používat ochranné pomůcky (rukavice, ev. brýle)
- s ostrými nástroji pracovat směrem od těla
- štípání dřeva pouze na špalku, větve osekáváme na opačné straně kmene, než na které stojíme
- žebřík, štafle používat vždy pouze s dozorem
- se stroji a ručními nástroji, poháněnými elektřinou, mohou pracovat pouze poučené osoby, obvykle i tak nad 18 let; děti do 15 let mohou pracovat pouze s elektrickou vrtačkou do příkonu 600 W a podobným náradím za dohledu odpovědné osoby

Práce s ohněm, požární ochrana

- upraveno Zákonem o požární ochraně, 133/1985 Sb., vyhláškou č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a Lesním zákonem 289/1995 Sb., a to ve znění pozdějších předpisů v klubovnách a stálých budovách tábora musí být hasicí přístroj (pravidelně revidovaný)

Oheň v přírodě

- v přírodě se smí oheň rozdělávat pouze na povolených místech (povoluje majitel pozemku, obecní úřad, orgán ochrany přírody ap.), v dostatečné vzdálenosti od hořlavých předmětů, nejméně však 50 m od lesa
- **ZÁKAZ ROZDĚLÁVÁNÍ OHNĚ V LESE**
- oheň se nesmí rozdělávat v ochranných pásmech elektrického vedení, vodních toků, zdrojů pitné vody, a v blízkosti objektů s hořlavými a výbušnými látkami a v případě vyhlášení rozdělávání ohně např. při zvýšeném suchu

- u ohně musí být vždy přítomen vedoucí nad 18 let, bez jeho účasti je možné oheň rozdělávat pouze s jeho vědomím a souhlasem, na místě k tomu určeném
- vymezit a vyčistit prostor ohniště a obložit suchými kameny (mokré pukají – nebezpečí úrazu)
- dávat pozor na vítr (jiskry) a podloží ohniště (rašelina, kořeny, listí mohou doutnat a způsobit požár i po několika dnech)
- snažit se oheň rozdělávat v blízkosti vodního zdroje
- otevřený oheň není možné nechat bez dozoru, neopouštět ohniště před dostatečným **uhašením**
- netolerovat dětem hry s ohněm, zákaz sypání či lití hořlavých látek do ohně
- oheň dokonale uhasit zalitím vodou, ohniště zahladit (pokud není stálé)

Vaříče, svíčky

- vaříče, vaříče na suchý líh či propanbutanové vaříče obsluhují pouze dospělí
- opatrné zacházení s petrolejkami a petrolejem - plnění nádržek lamp provádí pouze vedoucí a při zhasnutém plameni
- **svíčky nenechávat bez dozoru, umísťovat na nehořlavý podklad, VŽDY DO LAHVE nebo SKLENICE**

Další rizika

- pozor na opaření horkou vodou
- VE SPRCHÁCH VŽDY KONTROLA, POUČIT DĚTI, ŽE SI NEJDŘÍVE POUŠTÍ STUDENOU VODU

V případě požáru

- zákonem je stanovena povinnost účastnit se likvidace požáru, povinnost znát způsob vyhlášení požárního poplachu v místě a ohlašovací povinnost (každý požár jakéhokoli rozsahu musí být ohlášen Ohlašovně požárů HZS kraje - tel. linka IZS: 150)
- snažit se oheň uhasit nebo alespoň zabránit jeho šíření – VŽDY S OHLEDEM NA BEZPEČNOST DĚTÍ I VEDOUČÍCH
- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob
- **neodkladně ohlásit zjištěný požár ohlašovně požárů nebo na telefonní číslo 150 (112)**
- zabezpečit uzavření přívodu plynu a vypnutí elektrické energie

ÚRAZY

- **úrazům je nutno vždy předcházet**
- poučit děti opakovaně před jednotlivými činnostmi
- zajistit dohled v době poledního klidu a osobního volna – vedoucí dne, pověřený instruktor
- zajistit kvalifikovaný dohled při všech činnostech
- vzniklý úraz řešit s rozvahou, vždy provést důsledné vyšetření
- zajistit rychlou lékařskou službu vždy, když:
 - je ohrožen život postiženého
 - způsobí bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé následky
 - mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlé smrti
 - působí náhlé utrpení a bolest
 - působí změny chování a jednání, ohrožující postiženého nebo jeho okolí

Právní předpisy

Zákony a vyhlášky ve znění pozdějších předpisů:

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí (359/1999 Sb.)

Zákon o dobrovolnické službě (198/2002 Sb.)

Zákon o ochraně veřejného zdraví (258/2000 Sb.) – hygienické předpisy, zejména §7 až 14 a prováděcí vyhláška MZČR o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti (106/2001 Sb.)

Zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami (379/2005 Sb.)

Občanský zákoník, Zákon o přestupcích, Trestní zákon

Závazné předpisy upravující konkrétní činnosti

- **Zákon o požární ochraně** (133/1985 Sb.) a na něj navazující vyhlášky
- **Zákon o silničním provozu** (361/2000 Sb.) a na něj navazující vyhlášky (zejména 30/2001 Sb.) a další předpisy
- **Lesní zákon** (289/1995 Sb.)
- **Zákon o ochraně přírody a krajiny** (114/1992 Sb.)

Speciální jednotná obecně závazná právní úprava bezpečnosti práce s kolektivy dětí a mládeže v současné době v ČR neexistuje. Z pracovněprávních předpisů se většina na dobrovolnickou činnost s dětmi a mládeží nevztahuje, ale při posuzování k nim může být přihlíženo:

- **Zákoník práce** (262/2006 Sb.) a související předpisy
- **Zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci** (309/2006 Sb.) a navazující předpisy
- **Zákon o státním odborném dozoru nad bezpečností práce** (174/1968 Sb.) a prováděcí vyhlášky ČÚBP a MPSV

Dokumentaci zpracoval:

Podpis + razítko

Vladimír VYMĚTAL - WETAL - Technicko - organizační činnosti při poskytování služeb PO a BOZP,

Odborně způsobilá osoba v PO ve smyslu § 11, zákona o požární ochraně č. 133/1985 Sb.

Odborně způsobilá osoba v prevenci rizik - BOZP ve smyslu § 9, zákona č. 309/2006 Sb.